

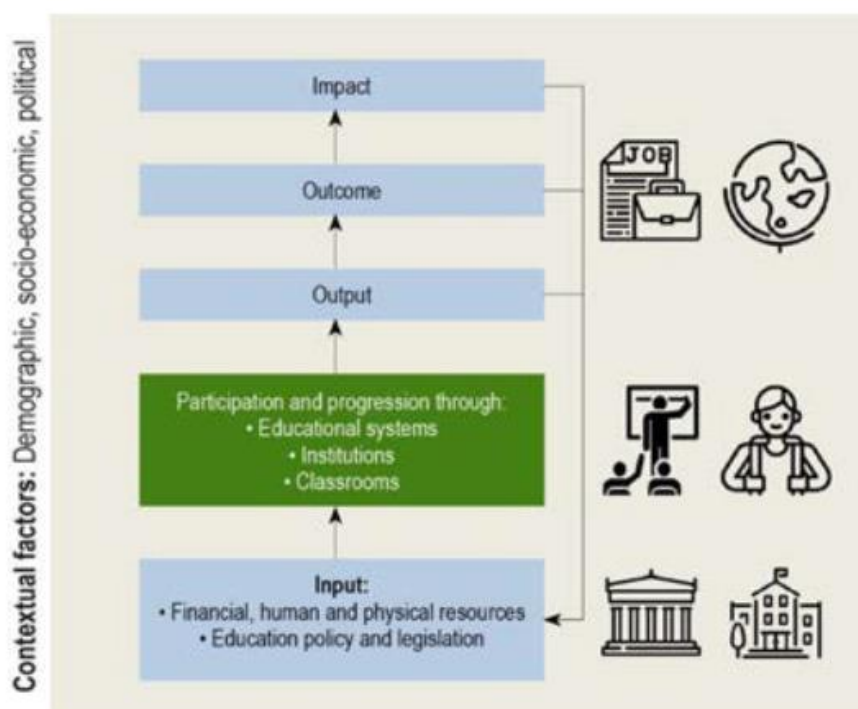
NOTAT 2019-09

OECD: Education at a Glance 2019

Education at a Glance (EAG) er OECD's årlige statusrapport om uddannelse i OECD-landene. Hvert år udvælges et bestemt tema og fokusområde for rapporterne, hvorfor dette års rapport har et særligt fokus på videregående uddannelser (tertiary education). Videregående uddannelser er det som på internationalt fagsprog svarer til uddannelsesniveauer over ISCED 4 dvs. over ungdomsuddannelsesniveau. På trods af temaet kommer rapporten dog stadig godt omkring hele uddannelsesområdet, og giver derfor et rimelig fyldestgørende blik på uddannelsessektoren på tværs af OECD-landene. I notatet henvises til kapitler i EAG-rapporten, men der indgår ligeledes informationer fra [landenoten for Danmark](#), som udkom samtidig med rapporten. Formålet med dette notat er at fremhæve fund med en uddannelsespolitisk relevans for medlemsorganisationer i DLI. Et vigtigt resultat, er at EAG slår fast, at lærermangel er og bliver et fremtidigt problem i mange OECD-lande. I læsningen af EAG 2019, bør man ligeledes være opmærksom på, at der flere steder helt mangler data for Danmark eller mangler data fra år 2018.

Læseoversigt

Education at a Glance 2019 er inddelt i fire kapitler, som svarer til undersøgelsens rammeværk (se illustrationen nedenfor). **Kapitel A** behandler output, outcome og impact fra uddannelse. Her undersøges fordelene ved uddannelse i form af beskæftigelsesfrekvens, løn og sociale gevinster. Kapitlet behandler ligeledes, hvor mange unge som står uden for uddannelse og beskæftigelse (NEET). I **Kapitel B** undersøges adgang og deltagelse, og her præsenteres tal for karakteristika for de unge, som tager en videregående uddannelse, og hvor mange som gennemfører. Der ses ligeledes på, deltagelse i dagtilbud og hvem der statistisk set, gennemfører en ungdomsuddannelse. Endelig ser rapporten på profilen for internationale studerende og hvor de fortrækker at tage hen. **Kapitel C** omhandler finansiering til uddannelse, hvilket betegnes som input til uddannelse. Her præsenteres tal for udgifter per elev, andel af BNP som bruges på uddannelse samt private og offentlige udgifter. I kapitlet præsenteres ligeledes tal for, hvad udgifterne bruges på herunder andelen til lærerlønninger samt hvilket faktorer, der påvirker læreres løn. **Kapitel D** handler om lærere og betegnes ligeledes som input. Kapitlet ser på spørgsmål som: Hvor meget tid bruger elever og lærere i klasseværelset, lærer-/elev-ratio samt hvor mange elever der gennemsnitligt er i klasserne. Herudover ses der ligeledes på lærere og skolelederes løn og demografi.

1. Output fra uddannelsesinstitutioner og betydningen af uddannelse (Kapitel A)

Folk i OECD-landene bliver i gennemsnit mere uddannede. Generelt viser EAG 2019 at andelen af voksne i alderen 25-34 år med en videregående uddannelse i gennemsnit er steget med 9 procentpoint på tværs af OECD-landene i perioden 2008-2018. Andelen af 25-34-årige som har et uddannelsesniveau under ungdomsuddannelse er ligeledes faldet fra 19 procent til 15 procent. I Danmark har hele 45 procent af voksne i alderen 25-34 år en videregående uddannelse.

1.1. Fordele ved uddannelse

En videregående uddannelse er forbundet med en række fordele for den enkelte. Personer med en videregående uddannelse er i mindre risiko for at blive langtidsledige, de har bedre lønninger og de deltager mere i efter- og videreuddannelse. Beskæftigelsesraten på tværs af OECD-landene for personer med en videregående uddannelse er i gennemsnit 9 procentpoint højere end for voksne med en ungdomsuddannelse som højeste uddannelsesniveau. I Danmark er forskellen kun på 5 procentpoint, hvilket vidner om en god beskæftigelse generelt. Dog lå beskæftigelsen for voksne i Danmark (25-64 år) uden en ungdomsuddannelse i 2018 på 65 procent, mens den for voksne med en lang videregående uddannelse lå på 90 procent. Specifikt for undervisere i Danmark, er der høj beskæftigelse på 90 procent.

Personer med en videregående uddannelse tjener ligeledes relativt mere i løn. I gennemsnit tjener personer med en videregående uddannelse 57 procent mere end voksne med en ungdomsuddannelse på tværs af

OECD-landene. Hvis man brækker tallene op, så tjener personer med en kort videregående uddannelse i gennemsnit 20 procent mere end personer med en ungdomsuddannelse, personer med en bachelor tjener 44 procent mere og personer med lang videregående uddannelse tjener 91 procent mere.

I Danmark ser tallene en smule anderledes ud. Det kan stadig betale sig rent lønmæssigt at tage en uddannelse, men det gennemsnitlige tal ligger dog kun på 28 procent forskel i lønniveau mellem personer med en videregående uddannelse og personer med en ungdomsuddannelse som højeste uddannelsesniveau. I Danmark kan det rent lønmæssigt bedre betale sig at tage en kort videregående uddannelse frem for en bachelor, da personer med en kort videregående uddannelse tjener 15 procent mere end personer med en ungdomsuddannelse, mens personer med en bachelor tjener 10 procent mere. Personer med en lang videregående uddannelse eller ph.d. tjener dog stadig mest - i gennemsnit 63 procent mere end personer med en ungdomsuddannelse. Beskæftigelsesfrekvensen og de relativt lave lønforskelle, får OECD til at bruge følgende overskrift i landenoten om Danmark, hvor de peger på incitamentsstrukturerne for valg af uddannelse: *"Employment prospects and salaries may influence the decisions of Denmark's youth to enter tertiary education"*. Der bliver dog ikke præsenteret nogen tal for, om lønforskelle i Danmark har betydning for valget af uddannelse.

En tredje fordel ved uddannelse er, at læring fordrer læring. Deltagelse i formel og/eller uformel voksenuddannelse er således 20 procentpoint højere for voksne med en videregående uddannelse. Undersøgelsen viser dog også, at kurser og efteruddannelse ofte følger med jobbet, da 70 procent af personer med en videregående uddannelse angav at videre- og efteruddannelsesaktiviteter var jobrelateret og betalt af arbejdsgiver.

Udover fordele for den enkelte, er uddannelse ligeledes en god investering for samfundet. Danmark er en af de lande, hvor staten bruger flest penge på videregående uddannelser, men investeringen vender tilbage i form af skat og sociale gevinster. Højere uddannelsesniveau har nemlig også positive sociale effekter. Personer med en videregående uddannelse deltager tilmed i højere grad i sports- og kulturaktiviteter, uden at rapporten dog udspecificerer hvilke positive effekter dette fører med sig. Dog viser undersøgelserne ingen evidens for, at personer med en videregående uddannelse er bedre til at balancere arbejdsliv og privatliv.

1.2. Kønsforskelle i deltagelse og løn

Kvinder udgør den største andel af personer med en videregående uddannelse, og kønsforskellen på tværs af OECD mellem mænd og kvinder er steget fra 9 procentpoint i 2008 til 12 procentpoint i 2018. Kvinders dominans i uddannelsessystemet er dog koncentreret i specifikke sektorer fx udgør kvinder en mindre andel inden for STEM-fagene og erhvervsuddannelser, hvilket vil blive nærmere uddybet i afsnittet om adgang og deltagelse. Der er ligeledes en kønsbestemt lønforskel mellem mænd og kvinder, som vokser med uddannelsesniveaut. Den forskel falder ud til mændenes fordel hvor kvinder, med en videregående uddannelse i alderen 25-64 år årligt i gennemsnit på tværs af OECD-landene, tjener 75 procent af hvad mænd gør med tilsvarende alder og uddannelsesniveau. I Danmark tjener en gennemsnitlig kvinde, med en

videregående uddannelse i aldersgruppen 25-64 år, årligt 76 procent af en gennemsnitlig mands løn med tilsvarende uddannelsesniveau og alder.

1.3. Unge uden for uddannelse og beskæftigelse (Kapitel A2)

Unge som hverken er i beskæftigelse eller uddannelse (NEET) i alderen 14-18 år udgør på tværs af OECD 14,3 procent. Der er især store problemer i Argentina, Brasilien, Grækenland, Italien, Portugal, Slovakiet og Spanien, hvor 3 procent eller derover har været uden for uddannelsessystemet og beskæftigelse i mere end et år. I Grækenland er det tal helt oppe på 7,9 procent, og i 2018 var 22,3 procent af de 18-24-årige unge i Grækenland hverken i uddannelse eller beskæftigelse. I Danmark lå det tal på 10,7 procent i aldersgruppen 18-24 år, hvilket er højere end i Sverige (9,6 procent), Norge (8,8 procent) og Island (5,9 procent), men mindre end i Finland (13,1 procent). Risikoen for at falde uden for uddannelses- og beskæftigelsessystemet er lavere, jo højere et uddannelsesniveau man har. For de lidt ældre unge mellem 25-29 år uden en ungdomsuddannelse er 35 procent karakteriseret som NEET, mens NEET blandt unge i samme aldersgruppe med en ungdomsuddannelse eller videregående uddanne ligger på omkring 10 procent.

2. Adgang og deltagelse: hvem indgår i uddannelse? (Kapitel B)

Når man læser OECD's rapporter om uddannelse, skal man have for øje, at der altid er tale om gennemsnit og tendenser. Det samme gør sig gældende for EAG 2019, hvor OECD har forsøgt at kortlægge, hvem der har de bedste statistiske chancer for at gennemføre en videregående uddannelse, eller sagt på en anden måde, hvad er de gennemsnitlige karakteristika for en person som starter og gennemfører en videregående uddannelse. OECD stopper dog ikke ved de videregående uddannelser, men behandler også ungdomsuddannelse og dagtilbud.

4

I forhold til optag, er det mest almindeligt at starte på en videregående uddannelse i alderen 21-22 år. I næsten halvdelen af OECD-landene topper optag på de videregående uddannelser for unge i den aldersgruppe, hvor mere en 40 procent er indmeldt. Danmark adskiller sig fra de øvrige lande ved, at de fleste som bliver optaget på en videregående uddannelse, er en smule ældre. Optaget topper nemlig for aldersgruppen 23-24 år i Danmark. Der er dog ikke stor forskel (omkring 4 procentpoint) på procentdelen af danske 21-22-årige og procentdelen af 23-24-årige som er indmeldt på en videregående uddannelse. Hvis man yderligere frasorterer de unge som starter på en kandidatuddannelse, så ligger tallene for den andel unge der er optaget på en videregående uddannelse på 38 procent for de 21-22-årige og 32 procent for de 23-24-årige. De danske unge er altså ikke bemærkelsesværdige ældre, når de starter på en videregående uddannelse end i resten af OECD-landene.

Langt de fleste tager "bachelor-vejen" ind på en videregående uddannelse, mens omkring 25 procent starter på en kort videregående uddannelse. I gennemsnit fuldfører 39 procent af de studerende inden for normeret tid. Den gennemsnitlige gennemførelsesrate stiger til 67 procent, hvis der lægges yderligere tre år til. Det vil altså sige, at en betydelig del af de studerende ikke gennemfører på normeret tid, men bliver færdige med deres uddannelse inden for tre år efter den normerede tid. Gennemførelsesprocenten for studerende med

indvandrerbaggrund er lavere end for elever uden indvandrerbaggrund i de fleste lande for eksempel i Sverige og Norge. I de to nordiske lande, viser data ligeledes at gennemførselsprocenten for 1. og 2. generationsindvandrere ligger på omkring samme niveau. I Finland ses den stik modsatte tendens, da gennemførselsprocenten inden for normeret tid er højere for 1. og 2. generationsindvandrere end for studerende uden indvandrerbaggrund.

Kvinder er generelt overrepræsenterede i forhold til mænd. Kvinder har ligeledes i gennemsnit en større sandsynlighed for at gennemføre en bacheloruddannelse end mænd. I Finland er der en kønsforskel i gennemførselsprocenten indenfor normeret tid på helt op til 27 procentpoint.

2.1. Ungdomsuddannelser

I gennemsnit vil 86 procent på tværs af OECD-landene gennemføre en ungdomsuddannelse, og 81 procent vil gøre det inden de fylder 25 år. Kvinder udgør 50 procent af dem som gennemfører gymnasiet, mens de er underrepræsenterede på erhvervsuddannelserne. Alder ved gennemførsel er i gennemsnit højere for erhvervsuddannelse (21 år) end for gymnasierne (18 år). Procentdelen af unge som tilegner sig en erhvervsuddannelse i Danmark, ligger på 28 procent, hvoraf 51 procent er kvinder. Det er over OECD-gennemsnittet på 40 procent. Kvinderne er bedst repræsenterede i sundheds- og velfærdsfag (87 procent) og handel, administration og jura (66 procent). Kvinder udgjorde blot 10 procent af dem som fik en erhvervsuddannelse inden for ingeniørvidenskab, produktion og konstruktion i 2017.

2.2. Internationale studerende

Udover danske studerende, så tiltrækker de videregående uddannelsesinstitutioner i Danmark en stor andel internationale studerende. Andelen af internationale studerende i Danmark var således på 11 procent i 2017, hvilket er en del højere end OECD-gennemsnittet på 6 procent, og en stigning på 3 procentpoint sammenlignet med 2010. Det er i høj grad studerende fra andre europæiske lande, som vælger at studere i Danmark. Omkring 83 procent af de internationale studerende i Danmark kommer nemlig fra andre europæiske lande sammenlignet med et gennemsnit på 42 procent på tværs af de 23 EU-lande som indgår i undersøgelsen.

2.3. Dagtilbud

I forhold til dagtilbud viser tallene i EAG 2019, at i 36 ud af 46 lande går stort set alle børn på 5 år i dagtilbud. I Danmark er 98 procent af de 3-5-årige børn i dagtilbud, altså stort set alle børn. 39 procent af de danske børn under 2 år er i dagtilbud, hvilket er en af de højeste procenter blandt OECD-landene, kun overgået af Israel og Luxembourg. Hvis vi ser på de nordiske lande, så er andelen af toårige i dagtilbud i Norge stort set det samme som i Danmark (38 procent), mens det ligger på 24 procent i Sverige og Island og 16 procent i Finland. I forhold til voksen/barn-ratio mangler EAG 2019 data, og det er derfor kun muligt at beregne gennemsnit på tværs af 13 OECD-lande. Her viser resultaterne dog, at der i gennemsnit er 5 børn per voksen for børn under 3 år, og 12 børn per voksen for de 3-5-årige. Tallene skal dog fortolkes med omhu, fordi definitionen af hvornår børn er fuldtid i et dagtilbud varierer i timeantal fra land til land. Der er ingen

specifikke tal for Danmark tilgængelige hverken omkring voksen/barn-rationen eller for udgifter til dagtilbud. Det fremgår dog, at man i Sverige og Norge brugte 1 procent af BNP i 2016, og omkring 14.500 dollars per barn (omregnet tal som tager hensyn til købekraft og prisniveau i de enkelte lande).

3. Input: finansielle ressourcer investeret i uddannelse (Kapitel C)

Det mest slående resultat i dette kapitel af EAG 2019 er, at der mangler opdateret data fra Danmark. Derfor er det svært at konkludere særlig meget om investeringerne i uddannelse i Danmark ud fra denne rapport, og de danske udgifter til uddannelse kan heller ikke holdes op imod andre lande. I det følgende vil der derfor være fokus på resultater fra de øvrige nordiske lande, de steder hvor der fremgår data fra tidligere år for Danmark og OECD-gennemsnit.

3.1. Procent af BNP på uddannelse

OECD-landene brugte i gennemsnit 5 procent af BNP på uddannelse i 2016. Dette er inklusive udgifter til forskning, og det kan tilmed påvises, at offentlige investeringer i uddannelse i gennemsnit er steget med 18 procent siden 2005. Af lande Danmark plejer at sammenligne sig med, så bruger Norge 6,5 procent af BNP. Finland bruger 5,5 procent, Sverige 5,4 procent og Holland bruger 5,2 procent af BNP. Tallet for Danmark fremgår som nævnt ikke, men fra [EU's Education and Training Monitor 2019](#), fremgår det, at Danmark i 2017 brugte 6,5 procent af BNP på uddannelse, altså på højde med Norge.

I rapporten måles ligeledes på ændringer i investeringer i uddannelse. Her bruges procent af BNP brugt på uddannelse i år 2010 som baseline (2010=100), og man kan på den måde aflæse ændringer i finansieringen af uddannelse. For Danmark ses en stigning i procent af BNP brugt på uddannelse, og 2016-niveauet lå på 109,2 hvilket betyder, at der er sket en stigning på 9,2 procentpoint i de totale udgifter brugt på uddannelse som procent af BNP sammenlignet med 2010.

6

3.2. Finansiering per elev

I gennemsnit bruger OECD-landene 1,7 gange mere per elev på de videregående uddannelser end på de øvrige uddannelsesniveauer. Dette skyldes høje udgifter til forskning og udvikling. Hvis man ser på tallene går 67 procent i gennemsnit til undervisning på de videregående uddannelser, mens næsten 30 procent går til forskning. Som nævnt fremgår der ikke aktuelle tal om Danmark, men det kan dog aflæses at udgiftsniveauet for grundskolen, 10. klasse og ungdomsuddannelserne er forblevet på det samme i perioden 2005 til 2011, mens der er kommet flere elever. Følgelig er der derfor sket et fald i udgifter per elev. På de videregående uddannelser er udgiftsniveauet modsat gået op siden 2005, antallet af studerende er steget en smule, og udgiftsniveauet per studerende var 9 procentpoint højere i 2011 sammenlignet med 2010. Vi mangler dog stadig at se nogle mere opdaterede tal for finansiering af uddannelse i Danmark.

Ifølge de nyeste tal fra EAG 2019, så fremstår de nordiske lande som nogle af dem, der bruger flest penge per elev mellem 6-15 år (tal for Danmark fremgår ikke). Omregnet til US dollars (med indregnet hensyn til

købekraft og prisniveau), bruger Sverige 11.480 US dollars per elev gennem hele uddannelsessystemet fra grundskole til videregående uddannelse. I Norge bruges der i gennemsnit 13.819 dollars per elev fra grundskolen til videregående uddannelse.

3.3. Lærerløbninger

Lærerløbninger udgør naturligt nok en stor del af udgifterne til uddannelse. I perioden 2005-2017 er udgifterne til lærerløn steget i de fleste OECD-lande, men denne udvikling er dog mange steder sket med en tilsvarende stigning i den gennemsnitlige klassestørrelse. I Danmark starter lærere i folkeskolen med en løn over OECD-gennemsnittet, men lønnen udvikler sig ikke over tid med samme hastighed, som i de øvrige OECD-lande. For OECD-landene kan det ligeledes konstateres at lønnen bliver højere, jo højere et uddannelsesniveau lærerne underviser på. Også her mangler data for Danmark, og det fremgår ikke hvad lønudgifterne er per elev.

Som konsekvens af at lærerløbningen ikke udvikler sig i samme grad i Danmark, som i resten af OECD-landene, så ligger en grundskolelærer i Danmark med et maksimum af kvalifikationer på et lønniveau, der svarer til 58.349 US dollars sammenlignet med et OECD-gennemsnit på 57.990 US dollars. De danske lærerløbninger er altså ikke meget højere end gennemsnittet i OECD. Den årlige gennemsnitsløb for en lærer ligger på 82 procent af en årlig løb for en person med en anden videregående uddannelse i Danmark og under OECD-gennemsnittet på 88 procent. Der er altså mange andre videregående uddannelser, som giver en højere løb end læreruddannelsen. For skoleledere i grundskolen ser billedet anderledes ud. De tjener 115 procent af en årlig løb for en gennemsnitlig person med en videregående uddannelse i Danmark.

4. Input: Hvad sker der i skolerne? (Kapitel D)

Danmark fremstår, sammen med Australien, som det land hvor eleverne har flest undervisningstimer i grundskolen. Især på klassetrinene fra 1.-6. klasse topper Danmark med flest undervisningstimer med i gennemsnit 1051 undervisningstimer om året, og eleverne i 7.-9. klasse har i gennemsnit 1200 timer om året.

På tværs af OECD-landene er der i gennemsnit 15 elever per lærer på 1.-6. klassetrin, mens der er 13 elever per lærer på 7.-9. klassetrin. Den gennemsnitlige klassestørrelse ligger på 21 elever på 1.-6. klassetrin og 23 elever i 7.-9.klasse, hvilke sammenholdt med den gennemsnitlige lærer/elev-ratio, må betyde at der ofte er mere end én lærer i klassen ad gangen i OECD-landene. I Danmark lægger tallene sig op ad OECD-gennemsnittet for klassestørrelser, men der mangler data for lærer/elev-ratio.

Baseret på lovgivningen skal undervisere på offentlige institutioner i OECD-landene i gennemsnit undervise 1024 timer i dagtilbud, 783 timer i 1.-6. klassetrin, 709 timer i 7.-9. klassetrin og 667 timer på ungdomsuddannelserne (almene programmer, ikke erhvervsuddannelser). Der er dog store forskelle landene imellem. For eksempel er undervisere på ungdomsuddannelserne i Danmark forpligtet til at undervise 405 timer mens de i Chile og Costa Rica skal undervise 1050 timer. I de faktiske undervisningstimer kan spores en markant stigning på især grundskoleniveau i Danmark fra 650 timer om året i 2010 til 784 timer om året i

2015. Endnu en gang mangler der desværre tal for 2018, men med de seneste justeringer i lovgivningen, kunne man forvente et fald i antal timer. Til sammenligning brugte finske lærere 677 timer om året på undervisning i 2015 og OECD-gennemsnittet lå på 788. De europæiske lærere som brugte mest tid på undervisning i 2018, var i Letland (1020 timer), Holland (930 timer) og Irland (905 timer).

4.1. Arbejdsstyrken på uddannelsesområdet

Kvinder udgør den største andel af arbejdsstyrken i både grundskolen og på ungdomsuddannelserne, men de udgør under halvdelen på de videregående uddannelser. Der er således flest kvindelige undervisere på de lavere uddannelsesniveauer. I Danmark er kønsforskellene dog mere balanceret på ungdomsuddannelserne, hvor kvindelige undervisere udgør 54 procent sammenlignet med OECD-gennemsnittet på 64 procent. I dagtilbuddene er der også en smule mere balance mellem kønnene i Danmark, selvom kvinderne stadig er særdeles overrepræsenterede. De kvindelige medarbejdere i dagtilbud udgør 88 procent sammenlignet med OECD-gennemsnittet på 97 procent.

EAG 2019 viser, at det er et generelt stort problem, at arbejdsstyrken er aldrende i uddannelsessektoren på tværs af OECD-landene. I gennemsnit er mindre end 15 procent af underviserne under 30 år på grundskoleniveau til ungdomsuddannelser, og 36 procent er 50 år eller derover. Det betyder altså, at en betydelig del af arbejdsstyrken i uddannelsessektoren går på pension inden for de næste ti år, og der er ikke nok yngre lærere til at dække det behov for lærere som kommer. I Danmark er 48 procent af lærerne i grundskolen 50 år eller derover. Kun 1 procent er under 30 år. Den aldrende underviserstab giver altså anledning til store bekymringer om fremtidig læremangel.

5. Reaktionen på Educations at a Glance 2019

[Den globale lærerorganisation, Education International \(EI\), er generelt tilfreds med, at flere lande viser fremskridt inden for vigtige uddannelsesparametre, men mener stadig, at der er grund til bekymring inden for visse områder.](#) For eksempel fremhæver EI's generalsekretær, David Edwards, det høje antal af unge der er hverken i uddannelse eller beskæftigelse og beskriver det som "shockingly high". Edwards fremhæver ligeledes den private sektors andel på videregående uddannelse samt stigende undervisningsgebyrer som problematisk. Læremanglen, som beskrives i EAG, giver ligeledes grund til bekymring ifølge EI. Selvom tallene viser, at landene generelt afsætter flere penge til mindre klasser og højere lærerlønninger, så påpeger Edwards, at den gennemsnitlige klassestørrelse ikke er gået ned og at lærernes løn stadig ligger under gennemsnittet sammenlignet med lignende professioner. Den relativt lavere løn samt lønforskellen mellem skoleledere og lærere påvirker ligeledes fastholdelsen af lærere. Som en sidste pointe til EAG-rapportens resultater mener EI at kvinders manglende interesse for erhvervsuddannelser – særligt inden for ingeniørfag, konstruktion og IKT-fag - bør undersøges nærmere.

Ifølge [den europæiske lærerorganisation, ETUCE, illustrerer EAG 2019](#) de fordele som der er ved at tage en videregående uddannelse, og fremhæver nogle af de samme resultater beskrevet i dette notat. Specifikt om lærerne bemærker ETUCE, at læremanglen til dels skyldes lønnen. Derudover bemærkes det, at der er store lønmæssige forskelle uddannelsesniveauer imellem, hvor en lærer i gymnasiet tjener væsentlig mere end en

lærer på grundskoleniveau. Herudover fremhæver ETUCE kønsforskelle mellem mandlige og kvindelige pædagoger i dagtilbuddene, som kan skyldes økonomiske årsager, da en mand tjener væsentlig mindre som pædagog end i andre professioner med samme uddannelseslængde. Det samme er ikke tilfældet for kvinder, og ETUCE fremhæver derfor kønssegregering inden for uddannelse som et vigtigt emne.

